A°. 1843. N°. 78.

DONDERDAG DEN 28sten SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 23sten dezer, het Schip de Onderneming, Kapt. J. C. Atkes, van Amsterdam, hebbende 40 dagen reis.

Den 27sten, de Engelsche Schoener Castorine, Kapt. T. Barret, van Berbice, hebbende 6 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 23sten, de Nd. Am. Brik Cambrian, Kapt. J. Rowe, naar Boston; lading: 334 vaten Malassie.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 8sten Augustus ll., het Schip de Stad Zwolle, Kapt. R. P. Dik, van hier.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 11 Augustus 1843.*)

NEDERLANDEN.

DORDRECHT, 2 *Augustus.*

Als eene bijzonderheid meldt men ons uit de gemeente Strijensas, hebbende eene bevolking van juist 300 zielen, dat aldaar gedurende den tijd van 17 achtereenvolgende maanden geen enkel sterfgeval heeft plaats gehad, als zijnde het laatst op den 10 Februarij 1842, en thans voor het eerst daarna op den 12 Julij 1843 iemand overleden.

B E L G I E.

BRUSSEL, 3 *Augustus.*

De Heeren Duboi en Arnoult, directeurs der domeinen, hebben van Z. M. den Koning der Nederlanden, de eerste het commandeursteeken der orde van de eikenkroon en de ander het ridderteeken van den Nederlandschen Leeuw ontvangen, als blijk van erkentenis voor de wijs, waarop de in beslag genomene goederen der familie Oranje Nassau door die beide ambtenaren beheerd zijn.

— Er bestaat een plan om te Luik een tunnel of onderaardschen gang van 320 métres lang, met wagenspoor en zijwegen voor de voetgangers, te graven, om het station van den spoorweg van nader bij met het centrum van de stad te vereenigen. Die tunnel zou nacht en dag verlicht zijn en 4.600,000 franken moeten kosten.

— Uit Guebwiller aan den Boven-Rijn wordt geschreven, dat er een proef genomen is met een rijtuig zonder paarden; de uitvinder, vergezeld van twee personen, die verzocht hadden van de partij te mogen wezen, is de stad, onder het gejuich der menigte doorgereden en heeft den togt van Guebwiller naar Soulz, met eene snelheid van acht kilometer in 't uur, volbragt. Dit, zich uit eigen kracht bewegend rijtuig, is zoo eenvoudig als vernuftig daargesteld en zoo ligt als elegant; ook laat het zich in een oogwenk uit elkander nemen en weder in elkander zetten, waar het in eene zeer kleine ruimte te brengen is.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 2 *Augustus.*

Er is een brief van Hongkong ontvangen den 7den Maart gedagteekend. Uit denzelven blijkt, dat er drukke zaken naar het Noorden gedaan worden. Er lagen in de Yang-Tzekiang zeven schepen, die te Woesung openlijk opium goederen verkochten. De overheden hadden hun geboden te vertrekken, doch, daar zij desniettegenstaande gebleven waren, liet men hen hunne verkoopen voortzetten. — De Amerikanen drijven sterken sluikhandel. Sir *Henrij Pottinger* heeft, doch vruchteloos, eene poging gedaan om dien handel te stuiten. Kapitein *Hope* heeft getracht, eenige schepen aan te houden, doch zij zijn later weder vrij gegeven. — Opium en Britsche goederen worden tegen lange prijzen (*at long prices*) te Shangai verkocht. Goud wordt in overvloed aangeboden, maar velen huiveren het in betaling te nemen, uit vrees dat het te zeer gealliëerd kan zijn. — Het Fransche fregat *Erigone* gaat naar Nizon in Cohin china, om voldoening te vorderen wegens het vervolgen der Fransche zendelingen. Men zegt dat Britsche goederen in China schaarscht zijn; er is buiten (*outside*) geen stuk ten verkoop te vinden."

— In hetzelfde nommer geeft de *Times* het volgende korte verslag van de jongste hier te land ontvangene berigten omtrent den staat der zaken in den Kaukasus.

» Wij hebben, van onzen correspondent te Tiflis onder de dagteekening van 29 Junij, een zeer belangrijken brief omtrent den oorlogstoestand in Cirkassie en de stelling der Cirkassiërs ontvangen, die geduchter schijnt geworden te zijn dan in eenig vroeger tijdperk.

— Bij eene der jongste vergaderingen, door de Iersche anti-unionisten gehouden, is onder anderen door den Heer O'Reilly geklaagd geworden, dat de Engelsche groote landeigenaren tot den maatregel komen, om alle voorstanders van de herroeping der Unie, die zich in hunne dienst bevinden, daaruit te ontslaan en alzoo tot broodgebrek te brengen; zoo onder anderen had Lord Donoughmore onlangs vijftien zoodanige arbeiders uit zijne dienst gezonden. Het antwoord van O'Connell hierop is geweest:

» De zaak is ongelukkig maar al te waar; nergens dan in Ierland ziet men zulk eene dwingelandij; maar Lord Doneughmore is hetgene Cabett plagt te noemen *een grootarme van den staat*, dat is de erfgenaam kan een' man, die, door magt van laag- en lastigheden bij het gouvernement, geëindigd heeft, met onmetelijke schatten bijeen te zamelen. George III vroeg eens aan Lord Townsend, hoe veel het gouvernement wel al gegeven had aan zekeren Hely Hutchinson, die thans nog meer van hem bedelde; het antwoord was: Sire, ik zal u in weinige woorden zeggen, wat die man is; schenk hem Engeland, Schotland en Ierland in vollen eigendom, dan zal hij u het eiland Man nog op de koop toe vragen, om er kool te planten." Lord Donoughmore is de afstammeling van zulk eene familie.

— Het stoomschip *Hibernia* heeft den overtogt van Halifax naar Liverpool in 9 dagen gedaan, zijnde het kortste tijdsbestek, waarin tot dusverre de togt over den Atlantischen oceaan is geschied.

Uit Nieuw-York, wordt het volgende gemeld:

In het graafschap van Beauharnais in Neder-Canada zijn verleden week bloedige wanorden voorgevallen. Er was een verschil ontstaan tusschen de ondernemers van het kanaal van Beauharnais, en de Iersche arbeiders, die daaraan werken; deze zijn begonnen met het werk te staken en zijn vervolgens overgeslagen tot gewelddadigheden en vernielende buitensporigheden, die de tusschenkomst van de gewapende magt, noodig hebben gemaakt.

Des Donderdags nam het oproer een ernstiger aanzien. Benden geweldenaars, met schietgeweer, steenen, pieken en bijlen gewapend, vielen op de magazijnen aan, sloegen dezelve open en vernielden al wat onder hunne handen viel. Gelukkig hadden de magazijn-bewaarders zich tijdig met de vlugt gered, anders waren zij ongetwijfeld de slagtoffers geweest. Alle middelen werden beproefd, om deze woestaards tot de reden terug te brengen, maar te vergeefs. Eindelijk deed het gezag een detachement infanterie en een dertigtal ruiters aanrukken. De gewone sommatiën werden voorgelezen, maar al die formaliteiten dienden tot niets, dan slechts om de muiters nog stouter te maken. Nu schoten de troepen eerst met los kruid, maar ook dit mogt niet baten; men moest er alzoo wel eindelijk toe komen, om de dragonders met scherp onder den hoop te doen schieten, en met de sabel op dezelven te doen inrennen; tevens werd aan de infanterie bevel gegeven, er insgelijks met de baijonnet op in te loopen. Er vielen acht dooden en ettelijke gekwetsten.

De muiters ziende dat het den troepen ernst was, kozen het hazenpad, en zetten het door de bosschen en over de sloten op een vlugten. Bij het overzwemmen van een riviertje moeten er verscheiden verdronken zijn. De geruchten brengen 't getal dooden op ongeveer de twintig, zoo aan gesneuvelden als verdronkenen, en dat der gekwetsten op tusschen de dertig en veertig, waarvan er later nog een paar bezweken zouden zijn.

De vlugtelingen hebben de wijk genomen in de bosschen en zouden, zoo men zegt, voornemens zijn eenen nieuwen aanval te wagen. Er zijn raddraaijers, die hen tot deze buitensporigheden aanzetten, maar wie dezelve zijn, heeft men nog niet kunnen ontdekken.

Een tot dit, uit het blad *de Minerve* getrokken, berigt behoorend post-scriptum, zegt wijders:

Wij hebben iemand, die met een officieel karakter bekleed is en die uit Beauharnais komt, gesproken. Het is tot dus verre tot geen nader gevecht gekomen tusschen de troepen en de muiters; deze laatsten liggen nog altijd in de bosschen op den loer. Het onderzoek van den Coroner was nog niet afgeloopen. Op het slagveld had men de lijken van vijf gesneuvelden gevonden. Te Beauharnais was thans eene militaire magt van 250 man bijeen. Men hoopte daarmede de rust weldra te zullen herstellen. Enkele der arbeiders waren in de hoogere sectiën van het kanaal tot het werk terug gekeerd.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, 5 *Augustus.*

Het kan voor den lezer niet onbelangrijk zijn, eenigzins bekend te worden met die aanzienlijke stad, waarvan het Spaansche spreekwoord zegt: *die Sevilië niet gezien heeft, heeft het wonder niet gezien.*

Seviliën heeft eene bevolking van 120 000 zielen, fabrijken van zijden, van laken, van maroquin; gedenkteekenen van de grootste merkwaardigheid en bewonderingswaardigste bouworde, zoo als onder anderen, de door de gansche wereld beroemde hoofdkerk; het Alcazar, een maursch paleis, niet minder bewonderingswaardig dan het Alhambra van Grenada; het aartsbisschoppelijk paleis; de Giralda, die aan het wonder grenzende toren, van 320 voeten hoog, op welke men op dit oogenblik de oude vaan van Koning *Heiligen Ferdinand* ziet wapperen; de koninklijke tabaks-fabrijk, een fraai gesticht van hedendaagsche bouworde, de triumfboog van de poort van Triana aan den Guadalquiver, het Lonja of het beurs-paleis, alwaar bewaard worden de archieven der oude Spaansche zeelieden, zoo beroemd wegens hunne ontdekkingen op zee.

Seviliën is omgeven door eene ouden muur met kanteelen, die zoo wel van de Romeinen als van de Gothen en Mauren dagteekent. Deze ringmuur heeft twee mijlen in den omtrek en is bezet met 160 torens van gelijke bouworde De stad ligt aan den linker oever van den Guadalquiver; over de rivier ligt eene schipbrug, die naar de rijke op den regter oever gelegene voorstad van Triana leidt De zeevloed laat zich tot daartoe merken, ofschoon Seviliën dertig mijlen van de kust verwijderd is. Er ligt steeds eene reeks van schepen ten anker voor de Alamedas (de wandelingen) en voor den voet van den Gouden Toren, vroeger de losplaats van de kostbare metalen uit Mexico en Peru, die voorts aan het hotel van de munt tot piasters en quadrupels geslagen werden. Langs de vier hoofdwegen, die tot de stad geleiden, spreiden zich ontzettende voorsteden uit. Die voorsteden en vooral die van Alcala en van Triana, zijn door derzelver uitgestrektheid, door de fraaiheid van derzelver kerken, fonteinen, wandelingen, en het sierlijke van derzelver huizen, met steden gelijk te stellen; en zie daar nu de stad, welke *van Halen* en de Regent zijn komen verwoesten. De voorstad van Alcala heeft dit lot reeds ondergaan.

— De Markies *de Lavalette*, eerste secretaris van ambassade is, bij ordonnantie van den 25sten ll. tot consul generaal en agent-politiek van Frankrijk te Alexandrie benoemd.

— Het hof van appel heeft gisteren behandeld de zaak van den beruchten Vidocq die, gelijk men zich zal herinneren, door de regtbank van correctionele policie tot vijfjarige gevangenisstraf en tot vijfjarig toezigt der policie veroordeeld was wegens onwettige gevangenhouding en wegens bedrog en opligting. Het hof heeft, na den Advocaat Landrin gehoord te hebben, het bedoelde vonnis vernietigd en Vidocq van alle straf ontheven.

— Een jong Fransch juffertje, met name Maria Barl, is dezer dagen te Londen aangehouden en gecondemneerd geworden wegens het smokkelen van sigaren. Zij had zich allerkeurigst een japonnetje laten maken, hetwelk geheel met sigaren van de eerste kwaliteit opgevuld was. Het japonnetje was zoo elegant gemaakt, dat het daarin gebragt zijn van eene voering van sigaren niet den minsten hinder deed aan de taille van het smokkelaarstertje. Gecondemneerd in eene boete van 100 p. st. en niet kunnende betalen, is zij naar de gevangenis gebragt.

— Het dagblad van Orleans bevat het volgende treurige verhaal. Voor eenige dagen heeft er op den spoorweg tusschen Parijs en Corbeil een allerakeligst voorval plaats gehad. Een 24jarig jongeling liep 's avonds tusschen de riggels, stukjes brandende kolen zoekende, om zijne pijp aan te steken; een fluitje verwittigt hem, dat het konvooi van Parijs hem nadert; hij springt alzoo naar het andere spoor over, om het gevaar te ontwijken, maar een tweede fluitje geeft het sein, dat ook het konvooi van Orleans nabij is en het andere gaat kruisen; het gedruisch der stoomslepers had hem evenwel verhinderd dit tweede teeken te hooren, zoo dat bij het gevaar niet ontwaarde, voor dat het te laat was, om het te ontgaan. Op dien plek loopen de beide sporen zeer na aan elkander, en laten naauwelijks eene tusschenruimte voor een enkel persoon. De waggons overvielen hem in deze engte; de eerste raderen sneden hem de beide voeten af, hij viel en wel ongelukkig in plaats van naar den buitenkant, onder de wielen der rijtuigen die hem bijna het geheele hoofd afsneden, er niet dan het achterste gedeelte van overlatende. De hersens waren tot op twintig schreden ver gespat, en de waggons, die men niet in staat was geweest te doen stil houden, voerden de bloedige lompen vleesch aan derzelver raderen mede.

— De nomenclatuur der Parijsche dieverijen heeft zich weder met eene rubriek verrijkt; het is het *vol au malade*. Zie hier hoe die soort van diefstal, dezer dagen, ten koste van zekeren ouden rentenier, den Heer *Rogret*, volbragt geworden is. Plotseling door eene koude koorts aangetast, gelast deze zijne meid den naastbij wonenden dokter te doen halen. Spoedshalve en om niet, van drie verdiepingen hoog, de trappen af en op te moeten klimmen, roept de meid de boodschap door het venster aan den portier toe. Nog geene vijf minuten zijn er verloopen, of er verschijnt iemand, met niet veel zorg gekleed en verlangt den zieke te zien, bij wien hij zegt gehaald te zijn. »UEd. is dan.....?" vraagt de meid, terwijl zij eenen blik van niet veel vertrouwen op het tamelijk slordige gewaad van den jongen man werpt »Ja, ik ben de dokter *Herbin*;" antwoordt deze, »ik woon hier digt bij, No. 18, en heb mij den tijd niet gegund, om mij behoorlijk te kleeden." De meid laat den dokter bij haren heer, wien hij de gewone vragen doet. Vervolgens schrijft hij een recept, hetwelk hij haar gelast, zoo spoedig mogelijk bij den naasten apotheker te doen gereed maken. De bezorgde meid vliegt heen, is snel terug, maar vindt den jongen dokter reeds niet meer, en terstond daarop treedt er een deftig heer binnen, geheel in het zwart gekleed, ongeveer vijftig jaren oud, en beweert, dat hij de bestelde dokter is. Nu begrijpt de meid, dat zij door eenen gaauwdief verschalkt zijn; en zoo was het ook: het gouden horologie van haren meester was, met ketting enz., van den schoorsteenmantel, eene som gelds van de secretaire en zes zilveren lepels en vorken uit de bufet-lade verdwenen.

DUITSCHE POST.

KARLSRUHE 29 *Julij*.

Een berigt uit Konstantinopel, van den 7den Julij, door onze Courant medegedeeld, zegt, dat men in de Turksche hoofdstad, met brieven uit Teheran, van den 7den Junij vernomen heeft, dat de troepen van den Khan van Bokhara met die van den Khan van Khiwa een vijandelijke ontmoeting gehad en de laatstgemelden geslagen hebben. Door een plotselingen overval was vervolgens Khiva ingenomen geworden, en de stedehouder had zijn behoud in de vlugt moeten zoeken. *Kamram*, de Schah van Herat, is dood, en zijn Vizier is zijn opvolger geworden; hij heeft zich, doch in naam, aan den Schach van Perzie onderworpen. Deze gebeurtenissen, meent het berigt, zullen aan de Affghans eenige plans tot ondernemingen kunnen leveren.

— De geneesheer *Tobias Major*, te Lausanne, heeft eene nieuwe wijs om beschadigde ledematen af te zetten uitgevonden, en, naar men verzekert, ondanks het schijnbaar ruwe der methode met goeden uitslag aangewend. In plaats van tot het afzetten de zaag te gebruiken, bezigt hij een groot en scherp hakmes, waarmede hij snel het been doorhakt Men vertelt al verder, dat op deze wijs de lijders geene of althans zeer geringen pijn gevoelen. De verzekering van soldaten, dat zij volstrekt geene smert gevoeld hadden, wanneer hun door kanonkogels leden van het lijf geslagen werden had den stouten dokter op zijne uitvin gebragt, welke hij in den *Nouvelliste V dois* omstandig beschreven heeft. In so mige omstandigheden zeker maakt de sn heid der verwonding de pijn, welke veroorzaakt, minder bemerkbaar; dit wo vrij algemeen van vleeschwonden, do snaphaanskogels toegebragt verzekerd. hetzelfde plaats heeft wanneer eenig be vermorseld wordt, mogen zij beslissen, ongelukkig genoeg geweest zijn zulks ondergaan, en of doorhouwing van been aan de vereischten eener kunstma afzetting voldoet, is eene vraag wel beantwoording aan heelkundigen overge ten moet worden.

— Een brief van den zich thans in Chi bevindenden, alom bekenden Pruisische missionaris Gutzlaff bevat onder ander de volgende belangrijke opmerkingen:

»Het is mij gebleken dat de kunst o gebouwen in gegoten ijzer daar te stellen eene kunst, die men beweert eerst onlan in Engeland uitgevonden te zijn, ree sedert eeuwen in het Hemelsche rijk be kend en beoefend is geweest. Op den t van eenen heuvel nabij de stad Tsing Kiang Tsu, in de provincie van Kiang-Nan, he ik eene pagode gevonden, geheel van ge goten ijzer en bedekt met bas-reliefs e inscriptie, waarvan de dagteekeningen e de vorm der karakters opklimmen tot de tijden van het stamhuis der Tsangs, het welk in de vijfde of zesde eeuw onzer jaartelling den troon bezat.

Dit gedenkteeken is alzoo meer dan twaalf honderd jaren oud; het heeft de gedaante van eene achtkantige pyramide, is 13 Ned. ellen 33 duimen hoog en berust op eenen grondslag van 2 ellen, 66 duimen; het is zaamgesteld uit zeven verdiepingen, waarvan elke zeer belangwekkende historische tafereelen bevat. Dit gebouw is bijzonder sierlijk en gaat al wat ik verder van dien aard gezien heb, daarin te boven.

— Aanstaanden Zondag zal Palermo een schouwspel genieten, dat aan het zelve tot nog toe geheel vreemd gebleven was: te weten het opgaan van een luchtbol; zijnde *Antonio Comachi* uit Bologna voornemens met zulk een bol alhier zijne tiende luchtreis te doen. *Comachi* was voor eenige weken te Napels in het bijzijn der koninklijke familie en eener aanzienlijke menigte aanschouwers opgestegen en behouden in de nabijheid der Adriatische zee ter aarde gekomen. Hij geeft den inhoud van zijnen balon op 900 kubiek-ellen (Nederlandsch) aan, en moet zelf aanmerkelijke verbeteringen aan denzelven gemaakt hebben, ofschoon hij den bol nog altijd met waterstof-gaz doet vullen. Ditmaal moet de reis, over de zee naar Napel gaan.

ADVERTISSEMENTEN.

(26450) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 29sten September 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen: De Slaven met namen: *Antje*, *Patientie*, *Selly*, *Clasina*, *Bossie* en *Frederik*; aankomende MARTHA NAARSTIG.

Paramaribo, den 27 *September* 1843.

T. M. SCHOTBORGH.

Wordt te huur gevraagd:

15 knappe *DELVERS*, om op Plantaadje te werken.

Adres bij

(26461) A. FERRIER.

Paramaribo, *den* 25 *September* 1843.

ROODE WIJN in oxhoofden, tegens zeer billijken prijs, — te bekomen bij

(26460) GEBRS. REELFS.

Te PARAMARIBO, *bij* J. J. ENGELBRECHT.